

გ ა ზ ე თ ი ღ ი რ ს			
თვე	მან.	თვე	მან.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შუკრა

ივერია

გაზეთის დასაყვებად და ყველა განცხადებამ დასაბუღად უნდა მიჰმართოს თბილისის რედაქციას, ვერცა ში ავტომატის ქუჩაზე, ვარანცოვ ქუჩის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკიელის სახ. ლაშა. შერა-იონის გამარჯვებულ საზოგადოების კანცელიარის, სადა გადახვეწა და ყოველგვარი განცხადებისა, წიგნებისა და სხვა განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრუქტურისა და ვაჭრობისა.

1877-1893

ს ა ზ ე ლ ი ტ ი კ ა და ს ა ლ ი ტ ე რ ა ტ ი ყ რ ს ა გ ა ზ ე თ ი

1877-1893

„ივერია“

გამოდის 1893 წელს იმავე ნომერში, როგორც წინააღმდეგობის დასაბუღად და ყველა განცხადებამ დასაბუღად უნდა მიჰმართოს თბილისის რედაქციას, ვერცა ში ავტომატის ქუჩაზე, ვარანცოვ ქუჩის პირდაპირ, თავ. გრუზინსკიელის სახლში, № 21; დ) აქტიურობის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების* კანცელიარის, სახლის ქუჩაზე, თავდაზნაურთა საადგილ-მამული ბანკის ქარვასლის გს ლერიაში.

ტფილისის გარე მესაბურთაო უნდა დასაბრის გაზეთი შეეღვეს ადრესით: **Тифлис. Въ редакцію грузинской газеты „ИВЕРІА“.** რედაქცია ამასთანვე აცხადებს, რომ იგი გაზეთის გაცხადების გამო მასზე ხის შეკეთებულ მარტო ამ ხელის-მამურთა წინაშე, ვინც გაზეთის დაკეთისათვის სურდეს თუღს პირდაპირ რედაქციაში და ან წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების* კანცელიარისა წინააღმდეგ, ანუ გამოცხადების.

ბაქოვან ტფილისის რომ მატარებელი მოვიდა 14 ოქტომბერს, ვიღამაც შეეცდომით ვაგონიდან წილი ხორჯინი, რომელშიაც სამოხელეო ქაღალდები იყვნენ. ვინც ამ დანაკარგს მოიტანს ახალ-არსენალის ქუჩაზე, სახლში № 25, მიიღებს საჩუქრად 50 მანათს.

სახსებულო თეატრში არტისტის ქალის ქნ გორგვას მონაწილეობით წარმოდგენას მმართველ ტფილისის საექველ-მოქმედლო საზოგადოების სასარგებლოდ.

* კვირის დანიშნული იყო არჩევანი ქალის მოუარვისა. შევირბიმა 73 ხმისანი. დასახლებულნი იყვნენ კანდიდატებად: თავ. ნ. ვ. არღუთაშვილი-მხარეველი (35 ხმისანი); ბა. ა. იზმაილოვი (28), თავ. კ. ა. ბეგულოვი (5), მ. ი. თამაშველი (1), კ. მ. აღიხანოვი (1) და ი. ი. მთიწინი (1).

ახალი ამბავი

* ტფილისის გუბერნატორი თ. გ. დ.—იქ შეგვამდე გუშინ წინ სოხშიდგან ტფილისის დაბრუნდა.

* კავკასიის მთავარ-მართებლის შერემეტიევის მეუღლე ხუთშაბათს შეუძღვებელია. ამ საქირ-ბოროტო

ფელეტონი

მეგობარი

პირველ წერილში ჩვენ ის აზრი გამოვთქვით, რომ საქმეთა მიმდინარეობა დასავლეთ ევროპისა ძალიან დახმარებულ-დაკეთებელია; ცხოვრება სავსეა ერთი მეორის საწინააღმდეგო ვითარებით და მისი მეთვალღობი მოგრაგობი და განასკულია უმთავრესად ორ გარემოებაში: ერთი დამოკიდებულება სახელმწიფოს მკვიდრთა შორის და მეორე დამოკიდებულება თითო სახელმწიფოთა შორის, ამ ორმა გარემოებამ სახელმწიფოს პოლიტიკური გამოწვევა დღე-ღამეში, რომლის გამო დღი შიში მოიღოს ტონადღოს წეს-წყობილობას. ერთის მხრით ერის ნივთიერი მდგომარეობა ძალიან დაქვეითებულია, ღლით-ღლე მოთხოვნილება მისი მატულობის, სიმდიდრე-კი რამდენისაზე კაცის ხელში გროვდება. მეორეს მხრით, დაუსრულებელი შეიარაღება და მუდამ საომარო მზადება. ერის შიშშილითი კუჭი ეწვის და საცა ორიოდ გრუზინ აბაღი, ამასაც ტყუილ-წამლისათვის ართმობენ. როგორ უნდა მოთავსდეს ასეთი მოუთავსებელი ამბები. რა წამალი უნ-

დაცვის სასარგებლოდ. სეირნობას ღიდაბლი ხალხი დღესურა და ბევრი ალღევის ბილეთებიც გაიყიდა, ამბობენ, რომ საქველ-მოქმედლო საზოგადოებას ამ სეირნობიდან 2000 მანათამდე დარჩაო.

* 16 ოქტომბერს რკინის გზათა მმართველობის თავმჯდომარის თანაშემწე შეუდგა ამიერ კავკასიის რკინის გზის დათვალიერებას. 16 ოქტომბერს გზა დათვალიერება ფოთიდან ბათუმამდე. 17 ოქტომბერს ნაშუადღვის პირველ საათზედ ბათუმიდან გაემგზავრა ტყუბულს, რკინის გზის ღიანდაგის დასათვალიერებლად. 18 ოქტომბერს, დილის 11 საათზედ, წამოვიდა ტყუბულიდან და უნდა დაეთვალიერებინა გზა შორაბანამდე და იქიდან ხაშურამდე, ხოლო ხელს 20 ოქტომბერს ათვლიერებენ სოფლის გზას და შემდეგ რკინის გზის ღიანდაგ ხაშურიდან ტფილისამდე და შემდეგ ბაქოსკენ წავა.

* ამ დღეებში პარიკიდან ტფილისის მიმართული ტფილისში ჩვენს ავტობუსს ფინანსი აფიკრებისაგან, რომელნიცა სწორედ, რომ აღტყებთ ცხამთ თქვენს სადღეგრძელობასო. ამის გარდა მრავალი მოლოცვის დაქმნა მოუვიდა პარიკიდან ტფილისის სასწავლებლების უფროსებს.

* კავკასიის გზაზე თბილი დღეები დაუჭერია და თოვლი დამდნარა.

ველ დღე მოვლიდნენ დიდ ომს, თუ საერთო ევროპულს არა, პრუსია-საფრანგეთის შორის მიიქც. ყველა დარწმუნებული იყო, სისხლისღვრა მოხდებოდა, ზავმა ამის წინააღმდეგობა ვერცხის გუნდნა. მონღო ბერიონის მუშა ხალხმა აღიმაღლა თავის ხმა და შეუდგის პროკლამაციით მიმართა საფრანგეთს: „მეგობარ ერთა შორის, მთების განსაზოკრებლობა! ჩვენ წინააღმდეგნი ვართ მომავლის ომისა...“ ამხუდ პარიკის მუშებმა მიუღეს: „მეგობარ, თქვენ არის სიმარტლე და კუმარიტება; როგორც თქვენ, ისე ჩვენ ვესურვს ერთა შორის ძიება და მეგობრობა; როგორც თქვენ, ისე ჩვენ წინააღმდეგნი ვართ ომისა; მოდი, გაუწოდოთ ხელი ერთმანეთს და განვახორციელოთ დიდებელი აზრი“-ო. ეს ამავე ელღვასით მოვლო მთელს ქვეყანას და დიდად ჩაფიქრა განათლებულნი კაცნი. თუ აქამდე იშვიათად, კანტიკურად ისმოდა საზოგადოებო ხმა მშვიდობიანობის დაცვისა, ახლა გაძლიერდა, გაღვივდა და მიიღო განსაზღვრული მიმდინარეობა. აი ამდროს დაარსდა ენგელაზი ზემოხსენებული ინტერაციონალური ლიგა, რომლის საპატრო თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა იტალიის განთავსებული ბელგის გვირი, რომც ვარაზდელი.

იწვევენ. ეს რომ სხარულიდემ გამოვა, თავზარ დატყველი გამოვარდა სახლიდან და გვეშურა თავის შენობისაკენ. რკინის გზის ღიანდაგზე უნდა გადავყოლო, უტყარდ ორთქლი-მავალი დავტაკა და მოსკვა ორივე ფეხი, დაშავებული წაიყვანეს ექიმთან და იქ ორის საათის შემდეგ გარდაიცვალა.

* დ. სამტრედიას: გუშინ, 16 ოქტომბერს, ავტობუსის სამტრედიის დღეო და ყველა ახალი სახლები. ამ დღისთვის ტფილისიდან ჩამოიტანეს ეკლესია—ვაგონი, რომელშიცა სწორად რკინის გზის მღვდელმა მ. ნანაშვილმა; წიგნის დროს გაღოდა ტფილისის რკინის გზის სამოქალაქო სსწავლებლის მოწვევითა დასი. წირვის შემდეგ საჯარებულ ტრეპავლის ხატი, რომელიც გამოწერილი იყო მოსკვიდან (ხატი დატეხილი ეკლესიის მახლობლად ქართული სამკთავებელი დაუარსებიათ, თუმცა ვერც კოტა წიგნები აქვთ, ვაგონი ამ წიგნთ-საცვის მამა იანე ვეკერამაძე.

* დ. სამტრედიას: 15 ოქტომბერს ამ პატარა დაბაში მოხდა ერთი საცოდაობა, რომელმაც ძალიან შეაწუხა აქაური აკარნი. საღამოს 7 საათზედ ცეცხლი გაუჩნდა მ. სინაიფილისის შენობას და სულ ეკლესია შეიკრა. შვი ორი შვირდი იყო, ვერა გავეთარა, ვარცდვან პატრონი არავინ აღმოუჩნდათ და ისინიც და-

კოლეგობას და ბაქის საკიროებას. ბოლოს ეს ბაქის ამ ნიარდ ვინადა მიერ. ამ ექმად ითვლება ევროპაში 40 საზოგადოება და ამერიკაში სამი. ყველა ეს საზოგადოებანი იმყოფებიან ერთ კომიტეტის ზედამხედველობის ქვეშ და ცენტრად არის დანიშნული მერნი (შვეიცარია). „ლიგის“ უმთავრეს მიზნს შეადგენს: ერთა შორის სამართლიანობის დამყარება, ე. ი. ყველა სადავო საქმეები, აღძრული სხვადასხვა სახელმწიფოთა შორის, გადაწყვეტილ იქნას არა სისხლისღვრით, არამედ მედიატორულს წესით. ამისათვის უნდა დაარსდეს საერთაშორისო მედიატორული სამართალი და „დოქტორული იქნას ჯარი“.

საზოგადოების ჰქონდა კრება ენგელაზი 24 ენგელისთვის. ყველა ქვეყნიდან იყვნენ გამოგზავნილი დელეგატები, რომელთა შორის მრავალად იყვნენ ქალები, მაგ. ლონდონიდან, ფლოიდელიდან (ამერიკა) და სხვ. წაკითხულ იქნა ერთი სხვა წერილები და ტელეგრაფები, სხვადასხვა კუთხიდან გამოგზავნილი, თანაგრძობის გამოსაცხადებელი. კრებამ გაარჩია ორი საყურადღებო საგანი: ა) სადაზოქონი ბაქი ბ) ზნეობა პოლიტიკაში. პირველმა საგანმა ხანგრძლივი კამათობა გამოიწვია; ბევრნი ამტკიცებდნენ დამოქრის აუ-

